



Onderwijs op de Stidalschool

In dit informatieboekje willen we een indruk geven van het onderwijs zoals wij dit geven. Een vorm van onderwijs dat duidelijk afwijkt van het reguliere onderwijs. Op welke punten het afwijkt zullen we hieronder duidelijk proberen te maken.

Groepsindeling

We werken met 2 basisgroepen: groep 1-3 en groep 4-8. Groep 1-3 telt op dit moment 16 leerlingen en zal naar verwachting uitkomen rond de 25 leerlingen. Groep 4-8 heeft nu 19 leerlingen. Juf Diana blijft de groepen 1-3 lesgeven en wordt daarbij elke dag ondersteund door onderwijsassistent juf Mandy. Tot januari loopt Erna de Koning haar eindstage in deze groep op donderdag en vrijdag. Het eerste half jaar loopt daarnaast Teun van der Ploeg stage in de groep. Voor de groepen 4-8 zijn de volgende leerkrachten werkzaam: Juf Inge, Juf Jolanda, juf Lammien en meester Guus. Juf Anouk is dinsdag, woensdag en donderdag op het leerplein. Op maandag en dinsdag is Martes Arling als 3^e jaars student aanwezig op deze groep. Daarnaast loopt Wen Xue de Jonge stage t/m december en is Sander Keekstra op donderdag als stagiair aanwezig in de school.

Uitgangspunten onderwijs:

De uitgangspunten die we een aantal jaren geleden gekozen hebben, houden we nog steeds vast.

- Verminderen instructiedruk door groepsdoorbrekend onderwijs
- Leerlingen op eigen niveau onderwijs geven, maar niet individueel
- Gebruik maken van leerlijnen
- Ruimte voor meer contact met de kinderen (coachende rol)
- Meer tijd voor ontwikkelen nieuwe onderwijsmiddelen
- Methode-onafhankelijk werken
- Doorgaande leerlijn voor de leerlingen
- Leerlingen hebben behoefte aan autonomie
- Leerlingen moeten leren eigen verantwoordelijkheid te nemen voor hun eigen leren
- Leerlingen zijn verschillend en hebben verschillende talenten
- Leerlingen leren op verschillende manieren (bewegend, spelend, met concrete materialen)



Door te werken in twee basisgroepen kunnen we makkelijker groepsdoorbrekend werken en geven we leerlingen de kans om op hun eigen niveau te leren. Daarnaast geeft het ons de kans om instructies te combineren. Het voordeel daarvan is enerzijds minder instructiemomenten waardoor er meer ruimte overblijft voor extra instructies, didactisch coachen, creatieve vakken, ICT, techniek etc. Anderzijds hoeven leerlingen niet steeds uit de groep gehaald te worden voor een aparte instructie, maar kunnen ze meedoen met een andere groep leerlingen.

Ontwikkelingen:

Dit jaar ronden we het traject van didactisch coachen af en starten we met Thinking for Learning. Doel is de leerlingen spelend en onderzoekend te laten leren. Ze kritisch en nieuwsgierig te maken, eigen ideeën leren te ontwikkelen, samen te werken én te denken over het leren zelf: reflecteren, doorzetten en groeien. Dit sluit perfect aan bij het traject van didactisch coachen en het thematisch werken en de aandacht voor mindset waar we dit jaar meer mee aan de slag willen gaan. Daarnaast zetten we steeds meer in op bewegend leren, waarbij we onze buitenruimte heel goed kunnen gebruiken. Uit onderzoek blijkt dat voor veel leerlingen beweging kan helpen bij het leren.



Werken met leerlijnen-registratie.

Per vak is er een overzicht van de leerdoelen. In dit overzicht staat aangegeven welk leerdoel per week wordt aangeboden en waar de combinatiemogelijkheden van de instructie liggen. De leerdoelen uit het boek leerlijnen voor het basisonderwijs vormen daarbij het uitgangspunt. Per leerling wordt geregistreerd welk leerdoel is behaald. Nadat drie keer is gebleken dat een leerling een leerdoel heeft behaald, wordt het leerdoel als afgesloten beschouwd en kan er normaal gesproken vanuit worden gegaan dat de leerling het doel definitief beheerst. Leerlingen die blijven uitvallen op bepaalde doelen krijgen extra instructie. Door de manier van werken is daar voldoende ruimte voor. Op welke doelen de leerling uitvalt, wordt bijgehouden in de groepsmap. Evenals de momenten van extra instructie die gegeven worden. Is er sprake van een leerachterstand bij één van de vakken dan staat de aanpak van de extra hulp ook beschreven in het groepsoverzicht. Leerlingen houden zelf een aantal keren per jaar bij welke leerdoelen ze hebben behaald.

Zelfstandig werken.

Vanaf groep 1 werken leerlingen al met een taak. In groep 1 is dat 1 taak voor de hele week, in groep 2 moeten ze 2 taken verplicht doen. In groep 3 krijgen de leerlingen een taak per dag en dat wordt in de hogere groepen steeds verder uitgebreid. Er zit een opbouw in van dagtaak naar weektaak. Soms blijven leerlingen behoefte houden aan een dagtaak; die mogelijkheid is er ook. Op de taak staan

leerdoelen die afgestemd zijn op de leerling en de leerdoelen die in die week aan de orde worden gesteld. Daarnaast kunnen leerlingen werken aan de leerdoelen die speciaal voor hen zijn klaargezet. Op de taak staan verder andere verwerkingsopdrachten die passen bij de leerdoelen van de week en/of het thema. Aan het einde van de week wordt gecontroleerd of de taak af is. Bij leerlingen die het lastig vinden, wordt er tussendoor ook gekeken hoe het met de taak gaat. Soms kan het voorkomen dat een leerling achterstallig werk meekrijgt.

Groep 1-3

Onze keuze voor een groep 1-3 combinatie is een bewuste. Dit past in onze filosofie dat leerlingen van elkaar kunnen leren en dat kinderen uit groep 3 ook nog behoefte hebben aan spelen. De basis van het onderwijs in deze groep is het thematisch werken. We kiezen thema's die aansluiten bij concrete leefsituaties van de kinderen, bij actuele gebeurtenissen of onderwerpen uit de wijde wereld. Centraal staat altijd een prentenboek waaraan verschillende activiteiten worden gekoppeld.

Vakken zoals rekenen en taal sluiten zoveel mogelijk aan bij de thema's. Wat betreft het leren: leerlingen maken hun eigen ontwikkeling door en kunnen als ze daar al aan toe zijn eerder starten met bijvoorbeeld het lezen. Het lokaal is ingericht met verschillende hoeken. Deze worden waar mogelijk afgestemd op het thema waaraan gewerkt wordt. Leerlingen helpen zelf met inrichten van de hoeken door bijvoorbeeld naamkaartjes te schrijven en materialen te maken voor in de hoeken. Op die manier creëren we een rijke leeromgeving en leren leerlingen vooral spelend.



Groep 4-8

Vakken:

- **Rekenen:** er wordt 4 keer per week rekeninstructie gegeven. Daarvan zijn 2 lessen gericht op getalbegrip, breuken, kommagetallen, verhoudingen etc. De andere twee lessen richten zich op meten, tijd en geld. Daarnaast veel aandacht voor automatiseren van tafels etc.
- **Taal:** taal verdelen we onder in de onderdelen taalbeschouwing (zinsontleden, woordsoorten, woordvorming, leestekens etc.) en schriftelijke en mondelinge taalvaardigheid. Taalbeschouwing wordt gedurende het hele jaar één keer in de week

gegeven. Daarbij werken we vaak een aantal weken aan één onderdeel. Juf Lammien neemt dit onderdeel voor haar rekening. Aan de schriftelijke taalvaardigheid wordt o.a. gewerkt door het maken van allerlei creatieve taalopdrachten, zoals het schrijven van een brief, een verhaal, een recept etc. Dit onderdeel wordt gegeven door juf Inge. Het voeren van een gesprek, debat, filosoferen etc. komt deels aan de orde bij de creatieve taalopdrachten en deels bij het thematisch werken.

- **Spelling:** bij spelling maken we onderscheid tussen de gewone spelling en werkwoordspelling. Werkwoordspelling wordt elke week gegeven vanaf groep 6 door meester Guus, de andere spellinglessen door juf Lammien. Per jaar zijn er bepaalde categorieën die de leerlingen moeten kennen. Vaak zit er per leerjaar een overlap in en kunnen de instructies dus goed worden gecombineerd.
- **Lezen:** drie keer per week wordt er schoolbreed gelezen in groep 3 t/m 8. Leerlingen van groep 3 krijgen dagelijks en leerlingen van groep 4 meerdere keren per week instructie voor het lezen. Van de overige groepen alleen de leerlingen die het niveau van hun groep nog niet hebben gehaald. Vier keer per jaar kijken we of de instructiegroepjes gewijzigd moeten worden.

Begrijpend Lezen wordt gekoppeld aan het thema. Bij het Begrijpend Lezen maken we gebruik van de principes van Close Reading, d.w.z. dat een tekst meerdere keren wordt behandeld, waardoor een tekst beter kan worden doorgrond. Door de teksten te koppelen aan de thema's worden deze betekenisvoller. Als bron voor de teksten dienen informatieboeken, leesboeken, krantenartikelen, recepten, instructieteksten etc. In de eerste sessie wordt de tekst hardop modelend voor gedaan en worden de moeilijke woorden uitgelegd. In de vervolgsessie wordt er dieper op de tekst in gegaan en komen er verschillende verwerkingsvormen aan bod. Daarnaast is dan ook aandacht voor de leesstrategieën. Daarnaast werken we regelmatig met actuele artikelen en onderwerpen.

- **Overige vakken:** vakken als Topografie, Engels en Informatievaardigheden worden verdeeld over het jaar in blokken gegeven. Daarnaast krijgen de leerlingen nog Frans. Duits hebben we helaas moeten stoppen, omdat er vanuit Stenden geen studenten meer beschikbaar zijn om deze lessen te geven.



Thematisch Onderwijs (groep 4-8)

Per jaar werken we met een aantal thema's. Hierbij variëren we in onderwerpen uit de Geschiedenis, Aardrijkskunde, Natuur en Techniek. De thema's geven we steeds meer vorm vanuit het principe ontdekkend en onderzoekend leren. Waar mogelijk integreren we taal/stelopdrachten, zoals schrijven van gedichten, verhalen, reclameteksten in de thema's. En daarbij is ook ruimte voor mondelinge taalvaardigheid. Een thema als gemeenteraadsverkiezingen leent zich uitstekend voor het houden van een debat of betoog. Door onze scholing dit jaar op het gebied van Thinking for Learning (zie hiervoor) verwachten we het thematisch onderwijs (nog) meer onderzoekend en ontwerpend te kunnen vormgeven.



Ateliers

Dit jaar hebben we op maandag vier ateliers, nl. muziek (meester Guus), drama (juf Inge), tekenen (juf Anouk) en yoga (juf Mariëlle). Alle leerlingen zijn over 4 groepen verdeeld en wisselen om de 5 weken van atelier en maken zo dus kennis met verschillende vormen van expressie.

ICT/Techniek

Op de basisschool is het vak Wetenschap en Techniek een verplicht onderdeel vanaf 2020. ICT/programmeren maakt daar onderdeel van uit. Bij ons op school krijgen de leerlingen vanaf groep 3 op maandagmiddag dit vak aangeboden. Er worden afwisselende lessen gegeven, afgestemd op de kerndoelen. De leerlingen van groep 1 en 2 krijgen dit aangeboden in de thema's.

Toetsen

Twee keer per jaar staan er Cito-toetsen gepland. We toetsen alleen de toetsen die verplicht zijn. Dat zijn:

- Rekenen en Wiskunde
- Spelling
- Werkwoordspelling (groep 7 en 8)
- Begrijpend Luisteren/Lezen
- Technisch lezen (Avi en DMT= drieminutentoets) DMT alleen voor gr 3,4,5 en zorgleerlingen

Dit jaar wordt eenmalig de Cito-toets drie keer afgenomen, omdat de Eindtoets van afgelopen schooljaar door Corona is uitgesteld.

Daarnaast hebben we de afgelopen twee jaren mee gedaan aan een proef met de BOOM-toets voor begrijpend lezen. De BOOM-toets is een door de inspectie goedgekeurde toets. Het grote verschil is dat deze toets één deel heeft (Cito heeft er twee of drie, afhankelijk van de groep) en de teksten korter en toegankelijker zijn. We zullen de resultaten naast elkaar leggen om een beeld te krijgen wat de invloed van de toets is. Dit jaar willen we ook de Boomtoets rekenen uitproberen. Zorgleerlingen op het gebied van lezen en spelling worden tussendoor ook nog getoetst.

Naast de “formele” toetsen houden we natuurlijk ook tussendoor in de gaten of leerlingen de leerstof voldoende begrijpen. Dit kan bijvoorbeeld bij Spelling door een dictee, maar ook door het maken van een werkblad of door observatie. De vorderingen registreren we. Zo kunnen we ook zien of er verschil is tussen wat een leerling in de klas laat zien en de Cito-toets. Zeker bij Rekenen kan het talige karakter van de Cito-toets van invloed zijn. Overigens zien we dat de resultaten van de Cito-rekentoets in alle groepen goed zijn.



Portfolio

Alle leerlingen hebben een portfolio. Het portfolio kent een vaste indeling. In het portfolio houden leerlingen hun vorderingen bij en is ook het rapport, inclusief de Cito-scores opgenomen. Daarnaast biedt het leerlingen ruimte om werk waar ze trots op zijn in te bewaren. Het portfolio wordt 2 keer per jaar door de leerling besproken met de ouders. Elk jaar gaat het verzamelde werk van het jaar daarvoor mee naar huis.

Sociaal-Emotioneel

Voor de sociaal-emotionele vorming hebben we de methode Kwink. Als vak staat het één keer in de week op het rooster. Vanzelfsprekend is dit niet voldoende en wordt er tussendoor ook vaak gepraat over sociaal-emotionele onderwerpen. Dit kan zijn naar aanleiding van een actueel onderwerp uit het jeugdjournaal of iets dat op school is voorgevallen. We leren leerlingen respectvol met elkaar om te gaan. Schelden en pesten worden niet getolereerd. Als er aanleiding toe is, neemt de leerkracht contact op met de ouders, zodat we samen kunnen optrekken om het ongewenste gedrag te kunnen indammen.

Bewegingsonderwijs.

Groep 1-3 gaan niet naar de sporthal, maar bewegen in en rond de school. De doelen die zij op het gebied van bewegen moeten halen, kunnen we uitstekend aanbieden op ons terrein. Daarmee sparen we reistijd uit, die we weer in kunnen zetten voor extra speeltijd.

De overige groepen gaan één keer per week naar de gymzaal in Dalen, waar zij ca. 75 minuten gymmen. Dit doen ze samen met de leerlingen uit Wachtum, waardoor er nog gedifferentieerd kan worden op leeftijd. Meester Guus is dit jaar begonnen als vakleerkracht gym en geeft gym aan alle leerlingen van de scholengroep.

Tot Slot:

Elk jaar evalueren wij ons onderwijs en dit schooljaar was er bij ons geen discussie of het anders moet. Enerzijds baseren we dat op onze ervaringen als leerkrachten en onderwijsassistenten, anderzijds op de ervaringen van leerlingen en de onderwijsresultaten die we elk jaar zien vooruitgaan. Kijkend naar ons onderwijs constateren we dat we een goed doordacht en gevarieerd aanbod hebben, dat de betrokkenheid van leerlingen en personeel groot is, dat er veel aandacht is voor de verschillende talenten en dat veel leerlingen een goede ontwikkeling doormaken. Voor ons allemaal tekenen dat we op de goede weg zijn. Met daarbij de aantekening dat we ten allen tijde kritisch moeten blijven en indien nodig ons onderwijs aanpassen aan de behoefte van de groep of een individuele leerling. Maar vooral ook dat we ons enthousiasme en dat van de leerlingen weten vast te houden.